

X. Erdélyi Tudományos Diákköri Konferencia
Babeş-Bolyai Tudományegyetem
Római Katolikus Teológia kar

A Csíksomlyó jelenség

Témavezető: Dr. Holló László
Docens

Készítette: Györgypál Enikő-Ilona
Teológia-magyar IV. év

Kolozsvár 2007

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
0. Bevezető.....	3
1. Megváltozott viszonyok.....	3
2. Vallásosság és nemzettudat.....	4
3. Programok, amelyek itt zajlanak.....	6
3. 1. Pütkösdí búcsú és Csángómise	6
3. 2. Pütkösdí Ifjúsági Találkozó (PIT).....	7
3. 3. Kolping találkozó.....	8
3. 4. Ezer Székely Leány Nap.....	8
3. 5. Csíksomlyói Ifjúsági Találkozó (CSIT).....	10
3. 6. OKIT volt a 30. CSIT	11
3. 7. Lovasbemutatók.....	12
3. 8. Lelkipásztori Napok.....	12
3. 9. Mária búcsúk.....	13
3. 10. Szt. Antal kilenced és búcsú	13
3. 11. Koncertek.....	13
3. 12. A csíksomlyói Passió.....	13
3. 13. Zarándoklatok végcélja.....	13
4. Jelenségek:	14
4. 1. Barátok feredője.....	14
4. 2. Csibész alapítvány	14
4. 3. KALOT székhely	15
4. 4. Egyéb	15
5. Kategorizálás.....	15
6. Következtetések	16
7. Mellékletek:	17
Könyvészet.....	28
Szakkönyvek.....	28
Cikkek, Folyóiratok	29
Internetes források	30

0. Bevezető

Mindig nehéz aktuális jelenségeket vizsgálni, mert még nincsenek teljes egészükben kiforrva, de a dolgozatomnak sem az a célja, hogy minősítsen eseményeket és jelenségeket, hanem inkább azt tartom szemelőt, hogy a különböző jelenségeket mozgató eszmei háttérére fény derüljön, felvillantani, hogy milyen arányban van jelen a vallásosság és a nemzettudat ezeken az eseményeken.

Ha már beszélünk arról, hogy van Sziget jelenség¹, és más jelenségek, akkor már joggal beszélhetünk Csíksomlyóról is, mint jelenségről Erdély és még inkább Székelyföld életében. Egyre több kulturális program színhelye. Újra hangsúlyozom, hogy Nem értékelni, minősíteni szeretném a dolgozattal a jelenségeket, hanem a tényeket szeretném megállapítani, közölni. Így Csíksomlyónak egy másik arcát is megismerhetjük, ahol világosan látszik a vallásosság és a nemzettudat összefonódása.

1. Megváltozott viszonyok

Mindenek előtt szólnom kell néhány változásról, ami most zajlik körülöttünk.

Szociológiai felmérések kimutatták, hogy: a kisebbségben élő magyarok vallásosabbak, mint az anyaországbeliek. A vallásosság és vallásgyakorlat (főleg az „egyházias vallásosság”², amely inkább gyakorolt vallásosságot jelent, az intenzívebb lett) jelentősége a kisebbségi helyzetben felértékelődik és az egyéni és csoport identitás megőrzésében fontos szerepet játszik.³ Ebből megállapíthatjuk, hogy nem a meggyőződés a fontos, esetenként a nemzettudatnak alárendelődik a vallásos élet. De látható, hogy akik Önmagukat nem tekintik vallásosnak, meglehetősen passzívak voltak az identitásra vonatkozó kérdés esetében is: az átlagos mértéknél jóval magasabb arányban kerültek ki a

¹ Vö. FRIGY Szabolcs-KONCSAG Előd- MAZUREK Janka, „*Kell egy hét együttlét!*”, VIII. ETDK, Kolozsvár 2005, 1.

² Tomka Miklós tipológiája alapján, amelyben elkülöníti az „egyház tanítása szerinti” és a „maga módján” vallásosságot, és a nem vallásos magatartást is egy közömbösebb, valamint meggyőződésesebb típusra bontja. Vö. TOMKA Miklós. *Magyar katolicizmus*, Budapest 1991, 23.

³ Vö. GEREBEN Ferenc, *Identitás, kultúra, kisebbség*, h.n. 1999, 130-131.

választ, vagy sorolódtak a közömbös kategóriába.⁴ Tomka szerint „...a hagyományos társadalomhoz igazodó vallásosság egyre kevésbé illeszkedik a hagyomány utáni társadalom szükségleteihez. Ezért mind társadalomelméleti, mind egyházpolitikai és lelkipásztori kihívásként szembe kell nézni azzal a kérdéssel, hogy a hagyományos társadalomban létező (alkalmasint magas szintű), főként a közgondolkodásban kifejeződő vallásosság transzformálódik-e, illetve, hogy miként transzformálható – minél kisebb veszteséggel – a hagyomány utáni, egyéni, személyes elkötelezettséggel járó vallásossággá?”⁵

Ezek függvényében elgondolkodtató lehet az, hogy a kisebbségben élő katolikusok lelki megújulásának útját, akadályozza-e a nemzettudat, az identitás megőrzésének vágya?⁶

2. Vallásosság és nemzettudat.

A *nemzettudat* az az érték, amely inkább elválaszt más nemzetű keresztény testvéreinktől. Megakadályozhat abban, hogy közösséget vállaljon a más nemzetiségűekkel. Érdemes lett volna felmérést készíteni a 2006-os OKIT-en, hogy hány magyar nemzetiségű fiatal vállalta fel, hogy vegyes nyelvű kiscsoportba kerüljön. Megfigyelhető, hogy általában azok zárkóznak el a kommunikáció elől, akik tisztába vannak a különbségekkel.⁷ Tehát ez a fajta kommunikáció, közösségvállalás is döntésen múlik, a személyes döntésen. A félelem az, ami megakadályozza a kisebbségi sorsban élőket, az alaptalan félelem, a rizikóvállaláshoz való egészségtelen viszonyulás, a korábbi rossz tapasztalatoknak a megléte és az áthagyományozódása megbénítja kapcsolataikat. Annyira féltik, ami az övék, hogy esélyt sem adnak másoknak, hogy közelebb kerüljenek. Természetesen nemzetiségünk mindig meghatározó egy bizonyos szinten:

⁴ Vö. GEREBEN Ferenc – TOMKA Miklós, *Vallásosság és nemzettudat*, Bp. 2000, 71.

⁵ TOMKA Miklós, *A legvallásosabb ország? Vallásosság Szatmárban, Erdélyben, Romániában*, Budapest – Piliscsaba 2005, 50.

⁶ Vö. Tomka Miklós tipológiája 2. lábjegyzet és 5. lábjegyzet. Meglátásom szerint az „egyházias vallásosság” nem egyenlő az egyéni, személyes elkötelezettséggel járó vallásossággal. Pontosabban az „egyházias vallásosság” egy tág fogalom (még így is, hogy Tomka Miklós megpróbálta elhatárolni), amelyen belül a meggyőződések intenzitási skálájának széles palettája megfér egymás mellett.

⁷ VERES Valér, *Nemzeti identitás Erdélyben – szociológiai olvasatban*, Akadémiai kiadó, Budapest 2005, 34.

anyanyelvünkön tudunk a legkönnyebben imádkozni, számolni, gondolkodni stb. De ez a meghatározottság nem nevezhető determinizmusnak.

Míg a *kereszténység*, az egy nagyon erős összetartó erő, mert ha Krisztus nevében vagyunk együtt, akkor nem a különbségek számítanak, hanem ami összeköt. A *katolicizmus* egyetemessége felette áll a nemzeti különbségeken, tehát egyetemességről kell beszélünk és főleg meg kell élnünk ezt az egyetemességet. A katolikus egyház nem nemzeti egyház. A igazi vallásosság pedig lehet, hogy sok mindent rejt magában(Vö. Iz 58-59.)

A nemzeti és a vallási identitás társadalmi ismérvei az erdélyi (és általában a kisebbségi sorban élő) magyarság körében jelentősen átfedik, és ebből adódóan kölcsönösen erősítik egymást. A kérdés ezek után az, hogy a nemzettudat és a vallásosság formáinak a társadalmi és generációs változások hatására várhatóan bekövetkező elmozdulásai a jövőben a két fogalom egymáshoz való viszonyát milyen mértékben és hogyan módosítják.⁸

Már mindenki hallott Csíksomlyóról. Legtöbb embereknek az jut eszébe, hogy Csíksomlyó a kegyhely⁹ vagy kapcsolatba tudják hozni a pünkösdi búcsúval és a nagy tömeggel, a sok magyarral, akik összegyűltek a Nyeregben. A magyarság nemzeti búcsújáróhelye egyesek szerint¹⁰

„Csíksomlyó a székely Róma” már így is nevezték, csak vannak furcsaságok és történelmi kétségek a székelyek identitásával kapcsolatosan és nem csak. A legutóbbi népszavazáson (2002-ben) kb. 500-an vallották magukat székelynek, ennek oka lehet egy identitásválság is.¹¹

Csíksomlyó a kegyhely, már egyre inkább a világ összmagyarságának zarándokhelye és nem biztos, hogy Istent keresik ott az emberek, hanem meg akarják

⁸ GEREBEN – TOMKA, *i.m.* 77.

⁹ P. MÁRK József OFM, *Csíksomlyó, a kegyhely*, in: SZATMÁRI László szerk., Csíkszereda város évkönyve 2003, Polgármesteri hivatal Csíkszereda Kiadóhivatala, 153-163.

¹⁰ Vö. IPOLYVÖLGYI NÉMETH J. Krizosztom: *Búcsújárók könyve*, Balassagyarmat, 1991. 71. idézve in: <http://bucsujaras.hu/csiksomlyo/index.html> (2007-05-07)

¹¹ Veres Valér rámutat hogy a Gereben és Tomka(1999) felmérésében csak 0,2 % a megkérdezett erdélyi magyaroknak vallotta magát székelynek. VERES Valér, *Az erdélyi magyarok nemzeti identitása a társadalmi és az etnikai struktúra összefüggésrendszerében(2000)*, Erdélyi Társadalom, 3. évfolyam, 1. szám 2005. január, 2. vagy http://erdelyitarsadalom.adatbank.transindex.ro/pdfdok/et5_2k5_1_tanulmany_1_4.pdf (2007-04-24) Ennek a jelenségnek lehet másik vetülete is, amelyet a kommunista időszakban már megtanultak az erdélyi magyarok, hogy a népszavazásnál a székely és a magyar kategória nem függ össze, a székelyek nem sorolódnak be a magyar kategóriába, hanem az egyéb elnevezésű csoportba kerülnek.

mutatni a világnak, hogy a magyarok élnek és erőt merítenek a közösségből, azért, hogy az év többi 364 napján kibírják az életet idegenben magyarként.

3. Programok, amelyek itt zajlanak:

3. 1. Pünkösdi búcsú és Csángómise ¹²

Már a XIV-XV. században búcsújáró hely volt Csíksomlyó. 1567-ben újabb fordulat következik be a búcsújárásban. A hitújítás korában János Zsigmond, erdélyi fejedelem, haddal akarta a színtiszta katolikus Csíkot, Gyergyót és Kászont kényszeríteni az unitárius vallás felvételére.¹³

Az útikönyvek Csíksomlyót Erdély leghiresebb búcsújáróhelyének nevezik és a katolikus székelyek és csángók vallási központja, mindamellet, hogy az erdélyi ferencesek székhelye.¹⁴

A szervezők mindig gondoskodnak informáló szórólapokról, prospektusokról, hogy a zarándokokat informálja, segítse a bekapcsolódásba és a hivatalos programot ismertesse. Egy ilyen kis füzetben meg van fogalmazva, hogy: „A pünkösdi zarándoklat , elsősorban a katolikus székelység életének nagy eseménye. Ez azonban nem zárja ki az egész erdélyi katolikus magyarság, de más felekezeti testvéreink részvételét sem, amennyiben a hely szellemének tiszteletben tartása mellett igaz hittel és jó szándékkal érkeznek ide, hogy az itt töltött órák, napok élménye hozzájáruljon lelki tisztulásukhoz, megújulásukhoz.“¹⁵ A zarándokok figyelmét felhívják, hogy aki marad még a búcsú szentmise után, az kapcsolódjon bele a Kegyetemplom vagy a Szent Péteri Plébániatemplom programjaiba, csángómise vagy virrasztás/íjfűsági virrasztás.¹⁶ Az ünnep nem ért véget a szentmisével, mert másnap pünkösdvasárnap van, a Szentlélek eljövételének ünnepe, az egyház születésnapja.

¹² Vö. TÚROS Endre, *Mozaikkocka a csíksomlyói búcsúról*, in TÚROS Endre szerk., *Változásba? Elemzések a romániai magyar társadalomról*, Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 1995, 223-228.

¹³ Ezt az eseményt történészek megkérdőjelezik (Hermann Gusztáv stb.), de egy biztos, hogy a hagyomány őrzi ennek az eseménynek a nyomát, mert a búcsún pl. a legelső keresztalja a gyergyóalfalvi.

¹⁴ SÓS Judit- FARKAS Zoltán, *Erdély útikönyv*, Budapest 2002, 190

¹⁵ GULYÁS László (szerk.), *Csíksomlyói pünkösdi búcsú 2003*, A Csíksomlyói Ferences Testvérek kiadványa, h.n. 2003, 6.

¹⁶ Vö. GULYÁS László (szerk.), i.m. 15.

A csíksomlyói búcsú hivatalos programja megtalálható a mellékletben (1-2. melléklet) és láthatjuk, hogy a hivatalos programban van ami nem szerepel: pl. Napfelkelte nézés (nincs megszervezve, de nincs is megtiltva) A látszat alapján itélve sokan elcsúszhatnak a lényeg mellett, azon egyszerű oknál fogva, hogy nem ismerik a búcsú gyökereit, eredeti jelentőségét, mert csak 1990 után lett az összmagyaróság ünnepévé.¹⁷

A 2003-as búcsún nagyon sokan voltak akik fehér ruhában, ősi magyar kiegészítőkkal jelentek meg az alkalmon. Ruhájuk nem azért volt fehér, mert fehérre mosták a bárány vérében.¹⁸ „Magyarkodás”?

A különböző alkalmakat nagy előszeretettel látogatják a sajtó képviselői és a vetített média képviselői. A televízió¹⁹ és a rádióadásokon keresztül hallgatók százezrei figyelhetik a búcsú menetét. A média sokat foglalkozik Csíksomlyóval, de nem csak a pünkösdi búcsúval kapcsolatosan.²⁰

Csángómise

Egyedi lehetőség a moldvai csángóknak, hogy anyanyelvükön szentmisét hallgassanak. Érdekes, mert egy nap két misén vehetnek részt és mindkettő magyarul folyik. A csángómise prédikációi általában erkölcsi töltetűek így megtérésre és a megmaradásra szólítanak fel. 2006-ban ezen a misén szólaltak fel az ujjur nép képviselői²¹, akiknek népük felhatalmazást adott arra, hogy felajánlják a kettős állampolgárságot az erdélyi magyarságnak.²²

3. 2. Pünkösdi Ifjúsági Találkozó (PIT)²³

¹⁷ Felekezeti különbségek ellenére, több száz vagy több ezer km távolról érkeznek zarándokok. Pl. 2003-as pünkösdi búcsún Tőkés László királyhágó melléki református püspök is jelen volt. Vö. TAKÁCS Éva, *A csíksomlyói búcsú üzenete: Mária oltalmában Krisztust követni*, in: Hargita Népe, 2003.július 9., XV. évfolyam 129. szám., 1.,3.

¹⁸ Ezek az emberek a táltos mozgalom hívei.

¹⁹ SZÉKELY Judith, *Hagyományos élő adás*, in: Hargita Népe 2006. június 5. XVIII. Évf. 127. sz. 1. már több mint 10 éve közvetíti a Duna televízió a pünkösdi szombati búcsút.

²⁰ Vö. Duna tv-ben 2006. aug. 5.-én *Isten kezében* c. műsorban az Ezer Székely Leány Napról láthattunk összeállítást; *Képes beszámoló a csíksomlyói búcsúról Sánta Balázs fotóival* in: Képmás magazin, III. évf. 2002/6-7,18-21.

²¹ Belső-Ázsiából jöttek. Vö. TAKÁCS Éva, *Nemzeti zarándoklat Csíksomlyón*, in: Hargita Népe 2006. június 5. XVIII. Évf. 127. sz. 1, 3.

²² TAKÁCS Éva, i.m.

²³ TÚROS Endre, i.m. 223

A program módosulása is előfordulhat az időjárási viszonyok megváltozásával, ahogy ez megtörtént 2006-ban a meghirdetett programtól eltérően az Ifjúsági virrasztás után a hajnali körmenetben való átvonulás a Kis-Somlyó hegyére elmaradt az eső miatt, így Napkelte előtt szentmise nem a Hegyen, hanem a Plébániatemplomban volt megtartva.

3. 3. Kolping találkozó

Minden év május 1-én szervezik meg, amelyen részt vesznek az egyházmegyénkben aktívan működő Kolping családok. Egy közös kulturális programot szerveznek és a kapcsolattartás szempontjából is jó a számukra.

3. 4. Ezer Székely Leány Nap.

1931-ben indult²⁴ Domokos Pál Péter és Zakariás Flóra SSS által. A személyes nemzeti öntudat felébresztése és ébrentartása. Ez egy kulturális program lelki töltettel. Lánynevelés.²⁵ Hogy pontosan miben is állt az eredeti lényege a találkozónak, erről Boros Károly főesperes urat kérdeztem, hisz most ő az Ezer székely leány alapítványnak az elnöke. A találkozó egy akkor aktuális problémára reagálva jött létre: a székely fiatalok a kevés megélhetési lehetőség miatt kénytelenek voltak elmenni szolgálni, távol otthonuktól pl. Bukarestbe. Ennek következtében egyre többen lettek azok, akik nem vették fel székelyruhát.²⁶ A közösségi tudat felébresztése és a népviselet megőrzése volt a cél. 1990-től Csíkszereda akkori polgármesterének kezdeményezésére indult el újra a találkozó szervezése. A motivációk között az is szerepelt, hogy a kommunista rendszerben Zsögöd-fürdőn megszervezésre kerülő „Tavasza a Hargitán”²⁷ elnevezést viselő rendezvény helyett kellene valami kulturális program. Vagyis olyan rendezvény

²⁴ Vö. P. TAKÁCS Gábor: *Ezer Székely Leány Nap Csíksomlyón 1931. június 7.-én* in: SZATMÁRI László szerk., Csíkszereda város évkönyve 2003, Polgármesteri hivatal Csíkszereda Kiadóhivatala, 168-173.

²⁵ Duna tv 2006. aug. 5. *Isten kezében* c. műsorban, Boros Károly felcsíki főesperes elmondása alapján.

²⁶ Domokos Pál Péter propagandát fejtett ki, mert az előkelő asszonyokat öltöztette székelyruhába. Csíksomlyó „lelki centrum” és hatalmas vonzóerővel rendelkezett (rendelkezik mai is), ezért volt alkalmas egy találkozó megszervezésére. Amint a neve is mutatja, a lányok voltak túlsúlyban a rendezvényen. A helyszín, a színpad előbb a mostani Kalot-ház közvetlen környezetében volt, de már a Nyeregben is voltak különböző részletei. A programban szerepelt tánc, színdarab és szentmise. A színdarabok közül csak néhányat említek: A tékozló fiú története a csíkszenttamásiak előadásában, Csíki lakadalmas és az Aranyszőrű bárány a csíktaplocaiak előadásában. A résztvevők létszáma akkoriban jóval meghaladta az ezret. Egy másik érdekessége az akkori találkozónak, hogy akkor levonultak Csíkszeredába, ami pazar látványt nyújtott és lelkesítő szereppel bírt.

²⁷ A kommunista diktatúra, mivel nem tudta megakadályozni a csíksomlyói pünkösdi búcsút, ezért inkább rászervezte a Tavasz a Hargitán, így próbálta megosztani a tömeget. Egy szokást alakítva ki, hogy a búcsús mise után sokan lementek Zsögöd-fürdőre és ott „folytatták az ünneplést”.

ez, amelyhez hasonlókat regionként szerveznek, pl. Bálványoson, Szejké-fürdőn. A csíksomlyói Nyeregben színpadot építettek, a mostanihoz képest egy kicsivel előbb a város fele. Az első években a látogatottság 2-3-szor nagyobb volt, mint a „Tavaszi Hargitán”-nak. De a kezdeti lelkesedés kezdet alábbhagyott, több ok miatt is: az időjárás kedvezőtlenessége, 1992-ben tragédia is történt egy 17 éves fiút megütött a villám; egyre kevesebben vállalkoztak az ideutazásra pl. szekerekkel legtávolabbról a csíkszerdahelyiek, csíkszentimreiiek, csíkszerdahelyiek és a csíkszerdahelyiek jönnek; a rendezvény anyagi támogatása akadozott²⁸ és ezért évekig ugyanazok az együttesek léptek fel. Az Ezer Székely leány Nap célja a székely (vagy más erdélyi magyar és csángó) népzene, néptánc és népviselet megőrzése és népszerűsítése.²⁹

2003-ban megkezdődött az ősbemutatók sorozata. Ezek nem meghívásra jöttek, hanem a rendezők keresték meg az alapítványt, hozták a javaslatot és a támogatók egy részét³⁰.

Ősbemutatók: István a király rockopera témája már hozza magában a vallásosság és a nemzettudat keveredését. Ebben a darabban elválaszthatatlan egymástól a kereszténység és a magyarságtudat.

Nem lehet eltekinteni attól sem, hogy a darabok végén a tűzijáték mellett a himnuszok eléneklése ad hatalmas közösség élményt

A Koltai darabjai: „A megfeszített” 2005. július 2-án. A téma nem hozza magától a nemzetieskedést, így egy kicsit erőltetettnek látszik „a magyarok golgotája”. Ezzel kapcsolatosan érdekes „a krisztusi szenvedéstörténet és a magyar golgota párhuzama”³¹

„A napba öltözött leány” már címéből ítélve érdekes és teológiai veszélyes lehet. A főesperes úr két alkalommal utazott ki Magyarországra azért, hogy ellenőrizze, hogy a darab megfelelő-e a hely szellemének és persze teológiai.³²

Autonómia-fórum az Ezer Székely leány Napon. Sokak szerint ez nem volt megfelelő alkalom arra, hogy a székely autonómia igényéről beszéljenek, míg az egyik

²⁸ Ezeknek a gondoknak a megoldására hozták létre 1996-ban az Ezer székely leány alapítványt. A kuratóriumának hat tagja van. Mivel van jogi személyisége ezért jobb a pályázási lehetőségek.

²⁹ SÓS Judit- FARKAS Zoltán, i.m. 193.

³⁰ A legtámogatottabb előadás az István a király volt 2003. július 5-én. Valószínűleg nagyobb sikere is volt, mint az anyaországbeli bemutatóknak.

³¹ Hargita Népe, 2005. július 4. XVII. évfolyam 153. szám., 3.

³² Ahhoz, hogy ezek a darabok bemutatásra kerülhessenek érseki beleegyezés is kellett.

felszólaló azt nyilatkozta, hogy ez a nap a székelység³³ hagyományos nemzeti ünnepe, ezért kell ilyen irányú törekvéseknek itt hangot adni.³⁴ A rendezőknek sok gondjuk akadt a fórum miatt, mert sokan a fellépők közül visszamondták a szereplést a rendezvényen, azzal az indokkal: "Hogy nem akarnak autonómiás fórumra menni." A katonaság éppen e program miatt nem biztosított sátrakat, amelyek az eső elöl védték volna a fellépőket(mivel nem volt sátor és eset az eső így a fellépő táncosok közül sokan hazamentek, mert nem akartak tovább ázni) és nem csak, így a tavaly még a rendezőknek sem jutott becsületes sátor.

Ezeknek a programoknak az összekapcsolása Az Ezer Székely leány Nap elég érdekesen alakul, mert láthatóan az emberek nem azért jönnek, mert Ezer Székely leány Nap van, hanem azért mert épp egy rockopera lesz. A hagyományos részén Ezer Székely leány Napnak alig vannak pár százan, míg ezeken a rockoperákon több ezren, sőt százazren vesznek részt.

„Egri csillagok” ez már nem kapcsolható össze az Ezer Székely leány Nappal. Témáját tekintve is hatalmas diszkrepanciát mutat a hely szellemével szembe. 2006 júliusának végén került megszervezésre és Autonómiás propagandának bizonyult.³⁵

Ezeknek a programoknak más vetületéről nincs szándékomban írni.³⁶

3. 5. Csíksomlyói Ifjúsági Találkozó (CSIT)

Pl. a 2003-as CSIT-en volt egy nagyon érdekes jelenség: egy nyomtatványt osztogattak ingyen (arról nincs tudomásom, hogy ez a szervezők engedélyével történt-e, vagy nem) címe „A kivezető út” Rab Zoltán³⁷ írta és 2003 augusztusáig 8000 példányba jelent meg. Az előlapon a szentkorona, van benne egy „Hitvallás”: „Hiszek egy Istenben,

³³ http://erdelyitarsadalom.adatbank.transindex.ro/pdfdok/et5_2k5_1_tanulmany_1_4.pdf 2 oldal Vö. Tomka -Gereben

³⁴ Vö. KOZÁN István, *Autonómia-fórum a csíksomlyói nyeregben*, in: Hargita Népe XVIII. Évf. 151.sz. 2006. Júl. 3., 2.

³⁵ Hitelesnek látszó forrásból tudjuk, hogy a támogatók között vannak anyaországi támogatók, a Csíksomlyói Ferences Rend, a Csíksomlyói plébánia, Taplocai Főesperesség(ilyen nevű nem létezik, csak Felcsíki főesperesség van, amelynek székhelye Taplocán van) Csíkszeredai Polgármesteri Hivatal és a helyi vállalkozók. Vö. Origo Szereda, 2006. nyár, II. évf. 2. szám, 42.

³⁶ Ezeknek a rendezvényeknek a környezeti hatásáról is érdemes lenne beszélni, de ez már inkább a környezetvédők, ökológusok, biológusok szakterülete.

³⁷ Vö. <http://www.dobogommt.hu/dobogo/main.php> (2007. IV. 22.) ha az oldalt böngésszük kiderül, hogy mi is áll a háttérben ezeknek a dolgoknak és milyen jól lehet összeegyeztetni az igaz tanítást a sok maszlaggal. Mitikus magyar történelmet kreálni, mert nem elég ami van.

hiszek egy hazában, hiszek egy örök isteni Igazságban, HISZEK A MAGYAR LÉLEK FELTÁMADÁSÁBAN.”

A szerző által tanulmányának nevezett nyomtatvány végén van egy közös ima: „*Mindenható Atyám, Boldogságos Szűzanya, kérlek benneteket tegyetek meg mindent annak érdekében, hogy a Kárpátok Bércei között (a Kárpát-medencében) és azon is túl minél előbb megvalósuljon Őseink álma a Fény Földi Birodalma a Béke, a Boldogság és a szeretet hona. AMEN.*” Ezután pedig egy apró betűs rész következik: „*Természetesen a vallások, a felekezetek, a hitvilágok eltérőségénél fogva Imája, lelkigyakorlata, meditációja során mindenki a hite szerinti legfőbb égi méltósághoz fordulva kérje az Égiek segítségét.*”

Addig minden rendbe volna, amíg arra buzdít, hogy imádkozzunk a nemzetünkért, de amikor egy mérlegre teszi az asztrológiát, a sámánizmust, az ezoterikus tanokat a kereszténységgel, akkor már nem is ökumenizmusról van szó, hanem egy egyvelegről.³⁸ A katolikus Egyház nincs a szinkretizmus mellett. Ilyen jelenségekkel is kell számolni egy katolikus rendezvényen. Ez bizonyíték lehet arra, hogy a nemzettudatnak összetartó jellege van egy hitében nem egységes nép életében.

3. 6. OKIT volt a 30. CSIT

OKIT mint Országos Katolikus Ifjúsági Találkozó, amely „Profetikus kezdeményezés”³⁹ volt, ahol 12 görög katolikus és római katolikus egyházmegyének és az örmény apostoli kormányzóságnak a fiataljai, valamint külföldi vendégek vettek részt. Kétnyelvű katekézések folytak, amelyet Orosz István kárpátaljai görög katolikus lelkész tartott és céljuk, hogy a fiatalok kiengesztelődjenek önmagukkal, Istennel, egymással, közösségekkel, egyházakkal és nemzetiségekkel.⁴⁰

2006-os CSIT⁴¹ A Hargita Népe nagy szenzációval közli: „Magyarul is köszöntő román püspökök”⁴² olyan mintha a kétnyelvűség a kiengesztelődés szolgálatába lenne állítva és úgy közeledhetem a másikhoz, ha megismerem kultúráját, nyelvét. A találkozó hirdette 5

³⁸ Ez a meglátás már a nyomtatvány első sorainak-oldalainak olvasása során beigazolódik

³⁹ ANTAL Ildikó, *Profetikus kezdeményezés – zajlik a CSIT*, in: Hargita Népe, 2006. augusztus 25., XVIII. évfolyam 197. szám., 1.,3.

⁴⁰ Vö. ANTAL Ildikó, *Ma kezdődik a CSIT*, in: Hargita Népe, 2006. augusztus 23. XVIII. évfolyam 195. szám., 4.

⁴¹ Vasárnap katolikus hetilap, 2006. augusztus 13. XVI. Évfolyam, 36. szám, 1., 5., 7., 8.

⁴² SARÁNY István, *Magyarul is köszöntő román püspökök*, in: Hargita Népe, 2006. augusztus 28. XVIII. évfolyam 199. szám.,1., 2.

napon át, hogy „Voi toți sunteți frați.”, „Ti mindnyájan testvérek vagytok.” (Mt 23, 8) minden különbség ellenére testvérek vagyunk és Aki összeköt minket az hatalmasabb minden széthúzó erőnél. A találkozón latin és görög rítusú szentmiséket tartottak, valamennyinek 1-1 püspök volt a főcelebránsa, minden misén elhangzott prédikáció magyarul és románul is. (A helyi lapok közül a Csíki Hírlap más szempontokból is írhatott az eseményekről- sajnos nem sikerült hozzáférnem azokhoz a számokhoz, amelyek ezt tartalmazhatnák- de valószínű, hogy írtak arról, hogy a találkozóra jött fiatalok túl hangosak és zavarják a lakosokat, főleg amikor vonulnak a szálláshelyükre. Előző években is volt CSIT, de panasz nem volt, most miért voltak zavaró tényezők a fiatalok?)

Ez az alkalom valószínűleg megnyitotta az utat nemzetek között, felekezetek között és megmutatta, hogy nem csak a székelyké, csángóké, magyaroké Csíksomlyó, hanem a fiataloké és benne a jövőé. Tudom, hogy ha a találkozó nem fiataloknak szólt volna akkor nem lett volna ilyen sikere.

3. 7. Lovasbemutatók

2006. Aug. 5-én a csíkszeredai városnapok keretén belül szervezték meg a Csíki Lovas Napot – díjugrató bemutató, fogathajtó verseny (Csíksomlyó–Pálfalva)

3. 8. Lelkipásztori Napok

2006. szept. 4-6⁴³ A gyulafehérvári főegyházmegye 2004-ben hirdette meg Élő reménység mottóval a megújulás lehetőségét kínáló ötszakaszos pasztorális tervet. A Jakab Antal tanulmányi házban szervezték meg az idei(egyházi év) lelkipásztori napokat, amellyel újtárra indították a harmadik szakaszt, *Életünk válasz Jézus Krisztus hívására*.⁴⁴ Erről az eseményről a Hargita Népe is beszámolt⁴⁵ Az idén a résztvevőket három előadó segítette a döntéssel kapcsolatos spirituális, társadalmi és pasztorálpszichológiai jelenségek közti tájékozódásban. Nemeshegyi Péter SJ, Dr. Tomka Miklós szociológus, Blanckenstein György szentendrei plébános és Portik-Hegyi Kelemen beszélt a közösség fontosságáról.

⁴³ Vasárnap katolikus hetilap, 2006. augusztus 13. XVI. Évfolyam, 33. szám, 7. és 12. oldal

⁴⁴Vö. FARMATI Anna SSS, *A remény mellett döntöttünk*, Vasárnap, 2006. szept. 17., XVI. Évfolyam, 38. szám 1. és 5. oldal.

⁴⁵ Vö. *Mire legyen válasz életünk?* in: Hargita Népe, XVIII. évf. 20. sz. 2006. szept.5, 1-3.

3. 9. Mária búcsúk

Sarlós Boldogasszony. Az 1440-ben épült gótikus templomot Sarlós Boldogasszony tiszteletére szentelték fel.

Mária neve búcsú.

3. 10. Szt. Antal kilenced és búcsú

A különböző búcsúk is csak a különböző tömegrendezvények sorát gazdagítják. A Szt. Antal nagykilenced 266. éve ismert szokás.⁴⁶

3. 11. Koncertek

2006-ban 75 éves volt a kegytemplom orgonája (1931. szept. 8.) ennek tiszteletére 2006. szept. 8 és 10-én ünnepi koncertet tartottak: orgonán: Lászlóffy Árpád, ének: Máté Katalin (Székelyudvarhely–Palló)

A Nagy István művészeti líceum karácsonyi ünnepi koncertjei (ez már hagyomány)

Gregorián koncertek is szoktak lenni.

3. 12. A csíksomlyói Passió

Az évszázados csíksomlyói színjátszás felelevenítése képen jött létre, és már 11 éve működik. A csíksomlyói Passiót nem csak virágvasárnap⁴⁷ adják elő, hanem a pünkösdi búcsú délutánján is látható.⁴⁸

3. 13. Zarándoklatok végcélja

1. Pl. Ferences ifjúsági zarándoklatnak(FerIZa)⁴⁹

2. Április 22-én 14 órakor negyven napos figyelemfelkeltő zarándoklatra indult Budapestről kerékpárral Ferkó Zoltán a Keresztyszülők a Moldvai Csángómagyarokért Egyesület alelnöke. A zarándok először több magyarországi egyházi központ érintésével Rómába kerekedik, majd onnan Zágrábon át Pécs, Szeged érintésével Gyulafehérvárra megy, hogy aztán a pünkösdi búcsú idején érjen Csíksomlyóra. A

⁴⁶ Vö. www.csiksomlyo.ro (2007. április 23.)

⁴⁷ Virágvasárnap a nagy szentmise előtt a kegytemplom előtti téren mutatjuk be Krisztus kínszenvedésének történetét. Pünkösdkor pedig a Nyeregben kápráztatják el a híveket.

⁴⁸ Vö. A csíksomlyói passió hivatalos honlapja: <http://erdely.ma/passio/> (2007-04-20)

⁴⁹ GYÖRGYPÁL Enikő-Ilona, *Kínálat és kereslet a Gyulafehérvári Főegyházmegye ifjúságpasztorációs piacán*, IX. Erdélyi Tudományos Diákköri konferencia, Kolozsvár 2006, 17 és <http://www.hhrf.org/gyrke/feriza.html> (2006. 11. 03.)

csíksomlyói búcsú után pedig a Gyimesi-szoroson át a jászvásári püspökségre és a csángó falvakba kerékpároznak.⁵⁰

3. 2007-es évi Feltámadási menet húsvétkor elindult!

A Kárpát-medencébe eszmeileg egy szívet megrajzoló, Zamárdiból és Tihanyból két ágban kiinduló és pünkösdkor a csíksomlyói búcsúba érő 3000 km-es menetet 98 stációtelepülés és számtalan közbenső fogadó hely közösségei alkotják. A kezdeményezés a határon túl élő és a belhoni magyarok közötti összetartozást, nemzetünk egységét és krisztusi jövőjébe vetett hitét demonstrálja. Kiváltó oka a 2004. dec. 5-i gyászos esemény volt. Részt vesznek benne katolikusok, reformátusok, evangélikusok, unitáriusok, görög katolikusok és olyan magyarok is, akik útjukat keresik a Megváltóhoz.

⁵¹ Már 2 éves hagyománnyal rendelkezik és a feltámadási jelvény a csíksomlyói búcsún a kordonon belül kap helyet.⁵²

4. Más zarándoklatok lásd 4. melléklet.

4. Jelenségek:

4. 1. *Barátok feredője*

A Ferences-rendi kolostor mögötti réten levő Mária-forrása régóta ismert, vizét ivóvízként használják. 1860-tól kezdődően pár évtizedig itt működött a „barátok feredője”, amelynek medencéjét a somlyói katolikus gimnázium diákjai ásták ki. Sokáig a régi „Barátok-feredője” használhatatlan volt. „Barátok feredője” – borvízfürdő újjáépítési kaláka indult.. Szervezők: Polgár-Társ Alapítvány, és mások. 2006 őszére fejezték be az újra építését.

Ma újjáépítve vonzza a látogatókat és tele van nem keresztény szimbólumokkal.

4. 2. *Csibész alapítvány*

Gergely István csíksomlyói plébános kezdeményezése, amely arra irányul, hogy az árvaházból kikerült fiatalokat felkarolja, munkát és otthont biztosítson a számukra.

⁵⁰ Vö. <http://erdely.ma/hirek.php?id=24182> és a zarándoklattal kapcsolatos részletes híreket a következő oldalon találjuk: www.zarandoklat.blogol.hu (2007. április 23.)

⁵¹ Vö. http://naput.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=623&Itemid=29 és <http://bucsujaras.hu/> (2007-04-24)

⁵² TAKÁCS Éva, *Nemzeti zarándoklat Csíksomlyón*, in: Hargita Népe 2006. június 5. XVIII. Évf. 127. sz. 1, 3. Mivel a Magyar Püspöki kar Nemzeti imaévet hirdetett ezért a 2006-os év ebben a szellemben bővelkedett.

4. 3. KALOT székhely

Négy KALOT jelszó: Krisztusibb embert! Műveltebb falut! Életerős népet! Önérzetes magyart! Közel hatvanéves kényszerszünet után 2003-ban Erdélyben is újraindult a KALOT. „Segítséget ajánl föl minden olyan közösségnek, amely igényes lelki gyakorlatokat, szakmai és kulturális előadásokat szeretne szervezni, és ugyanakkor megvan benne a vágy, hogy tagjait szakszerű képzésben részesítse a közösségszervezésben és -vezetésben, akik fejlődni akarnak életük minden területén. A felnőttképzés, a népfőiskolák működése ma talán aktuálisabb, mint hatvan évvel ezelőtt volt. Egyre közelebb kerülünk mi magunk is a tudás- és információalapú társadalom kihívásaihoz, amire válasz csupán az életen át tanulás vágya és lehetősége lehet.”⁵³

4. 4. Egyéb

- A Sapiencia⁵⁴ megvette a volt árvaházat, ami előzőleg gimnázium volt.
- Turisztikai vonzóerő:

Néhány érdekes szállás lehetőség:

www.turulpanzio.ro

<http://www.erdelyiutazas.hu/szolgalatas/reszletes.html?id=553>

Lásd 3 és 5. melléklet.

5. Kategorizálás

A fenti eseményeket különböző kategóriákba sorolhatjuk, amelyek csak a vallásosság és nemzettudat megjelenése alapján történnek.

A. Olyan események ahol a legkisebb mértékben keveredik a vallásosság és a nemzettudat:

1. PIT
2. A Passió

B. Azok az események ahol a vallásosság keveredik a nemzettudattal:

1. Csángó mise

⁵³ FEJES Ildikó, *Újrainduló KALOT-mozgalom*, in: Korunk, 2004 február és <http://www.korunk.org/oldal.php?ev=2004&honap=2&cikk=530>

⁵⁴ Az egyetemen, ahol mérnököket, angol–román szakos tanárokat képeznek, ott van egy kötelező tantárgy, amelynek magyar művelődéstörténet a neve. Tényként hozom és a megítélés már nem az én feladatam.

2. Ezer székely leány találkozó: ez eredetileg is egy kulturális program akar lenni vallásos töltettel.
 3. Pünkösdi búcsú
- C. Események, amelyek megpróbálják tudatosan átlépni a nemzettudati akadályokat:
1. OKIT 2006
- D. Kulturális programok
1. Kulturális program vallásos töltettel
 2. Kulturális program
 3. Propaganda jellegű kulturális programok: Egri csillagok

6. Következtetések

Csíksomlyó nagy kincs és az is marad, amíg vigyázunk rá. Sok területen megélte virágkorát pl. Ezer Székely Leány Nap és a hozzá kapcsolódó mozgalom valaha nagy sikereket ért el a népviselet fennmaradásáért folytatott küzdelemben stb. Ma mintha nem látnánk, hogy miben ér el nagy sikereket, mintha már nem lehet eldönteni, hogy melyik az igazi arca a kegyhelynek. Az idők változnak és velük együtt minden, így már a XXI. század embere, már nem úgy ismeri Csíksomlyót, mint a XX. század embere, de ugyanazt az Istent dicséri itt mindkettő. Megállapíthatjuk, hogy Csíksomlyó egy változásban lévő jelenség. Nem ugyanaz mint 20-25 évvel ezelőtt. Ez a változás köszönhető társadalmi, politikai és kulturális változásoknak. Megtörténhet, hogy egyesek visszaélnék a hely szellemével és a saját érdekük szerint próbálják felhasználni/kihasználni. Csíksomlyó elsősorban a katolikus székelység búcsújáró helye, de minden székely katolikus és nem minden katolikus székely, tehát minden katolikus zarándokhelye lehet.

A közösségi élmény itt is kínálja magát és olyan méretű közösségi élményekben lehet az embereknek részük, hogy az mint élmény kitart legalább egy évig. A közösség utáni vágyunk természetes, csak az a probléma, hogy nincsenek közösségeink (vannak joga körök, egyesületek, társulások, de közösség nincs), a mai világ az individualizáció útján jár.

Úgy érzem dolgozatomban sikerült összegyűjteni Csíksomlyó „arcaiból” egy portrét és láttatni, amit már rég tudunk, hogy Csíksomlyó nem csak egy egyszerű

zarándokhely, hanem sokkal több mindent foglal magába és éppen ezért nem lehet teljesen kimeríteni.

Nyitva maradt kérdések: Kívülről generált magyarkodás kezdi hatalmába keríteni a Csíksomlyón szervezett programjainkat? (lásd. Ezer Székely Leány Nap vagy pünkösdi búcsún megjelenő magyarországiak Magyar vagyok nem turista, IGEN feliratú pólókban, nagy Magyarország térképpel a pólójukon)

A hagyományos vallásosság konvertálását mennyire akadályozza meg a nemzettudat megőrzése?

A szinkretizmus általi fenyegetettségnek milyen módon lehet ellenállni/feloszlatni?

7. Mellékletek:

1. melléklet

A PÜNKÖSDI BÚCSÚ PROGRAMJA 2007

Írta: Székely Dénes

Jelmondat: „Magasztalja lelkem az Urat!” (Lk 1, 46.)

Búcsús szónok: Ft. Borbély Gábor pápai prelátus, kanonok, nyugalmazott főesperes- plébános.

Péntek: Délután fogadják a beérkező keresztljákat.

Este 19,00 órakor szentmise szentbeszéddel.

Éjszaka virrasztás a kegytemplomban.

Szombat: Folyamatos gyóntatás-áldoztatás a négyszögű udvarban.

A Kordon indítása a főpapsággal 10,45 órakor a kolostor bejáratától.

Az ünnepi szentmise a Hármashalom oltárnál 12,30 órakor kezdődik.

17,00 órakor csángómise a Szentpéteri plébánia-templomban.

19,00 órakor szentmise szentbeszéddel a kegytemplomban.

Éjszaka virrasztás a kegytemplomban.

20,00 órakor ifjúsági virrasztás a Plébániatemplomban. Onnan körmenetben

imádkozva kivonulnak a Kis-Somlyó hegyére. Napkelte előtt szentmise a hegyen.

Megjegyzés: Szombat délután a Kis-Somlyó hegyen nem tartanak passzió-játékot.

Vasárnap: Szentmise a kegytemplomban: reggel 7,00 és 8,00 órától, este 19,00 órától.

Folyamatos gyóntatás és áldoztatás a négyszögű udvarban.

10,30 órakor ünnepi szentmise a kegytemplomban.

Időközben a keresztalják haza indulnak.

19,00 órától szentmise a kegytemplomban.

Hétfő: A szentmisék ünnepi sorrendben lesznek a kegytemplomban: reggel 8,00 -

délelőtt 10,30 és este 19,00 órakor. ⁵⁵

Fohász: Csíksomlyói segítő Szűz Mária, áldd meg népedet!

1. melléklet

ofm.ro

A pünkösdi búcsú programja

Írta: Márk József

2006. május 26., péntek

Az ünnepi szónok: Majnek Antal munkácsi megyéspüspök. (Kárpátalja).

A búcsú jelmondata: „Szent Fiadat, Boldogasszony, kérd e népért!”

Pénteken:

- délután fogadják a beérkező keresztalját.
- Este 19,00 órakor szentmise szentbeszéddel.
- Éjszaka virrasztás a kegytemplomban.

Szombaton:

- Szentmisék lesznek a kegytemplomban reggel 7,00 és 8,00 órakor.
- Folyamatos gyóntatás és áldoztatás a kolostor négyszögű udvarában.
- A Kordon indul a főpapsággal 10,45 □ kor a kolostor bejáratától.
- Az ünnepi szentmise 12,30 □ kor kezdődik a Hármashalom oltárnál.
- 17,00 órakor csángómise a Szentpéteri plébániatemplomban.

⁵⁵ Vö. www.csiksomlyo.ro (2007. V. 7.)

- 19,00 órakor szentmise, szentbeszéddel a kegytemplomban.
- Éjszaka virrasztás a kegytemplomban.
- Ifjúsági virrasztás a Plébániatemplomban; hajnalban körmenetben átvonulnak a Kis-Somlyó hegyére. Napkelte előtt szentmise a Hegyen.

Vasárnap:

- Szentmise a kegytemplomban, reggel 7,00 és 8,00 órától. (Folyamatos gyóntatás és áldoztatás a kolostor négyszögű udvarában.)
- 10,30 □ kor ünnepi szentmise a Kegyetemplomban.
- Keresztalják hazaindulása tetszés szerinti időben és sorrendben.
- 19,00 órától szentmise a Kegyetemplomban.

Utolsó frissítés (2006. május 26., péntek)

2. melléklet

Csíksomlyó búcsú, 2007 (5 nap, 4 éjszaka)

Mit jelent ma Csíksomlyó? Csíksomlyó a hit és a kultúra központja volt és maradt mind a mai napig. „CSÍKSOMLYÓ A SZÉKELYFÖLD RÓMÁJA”, olvashatjuk az útikönyvekben. Pünkösdkor elvisszük Önöket a gyönyörű legendák világába, a Kárpátok övezte történelmi színhelyekre, Erdélyországba.

Időpont: 2007.05.25-29., 2008.05.09-13.

Utazás: repülővel

Elhelyezés:

- Gyergyószentmiklóson a Hotel Maros *** 2 ágyas zuhanyozós/wc-s szobáiban, melyek telefonnal, színes műholdas tévével, minibárral felszereltek; a hotel szolgáltatásai: étterem, bár, fitness terem, szauna, pezsgőfürdő, medence, masszázs, szolárium.
- Marosvásárhelyen a Hotel Transilvania ** 2 ágyas zuhanyozós/wc-s szobáiban

Ellátás: félpanzió

Részvételi díj: 59.900.-Ft/fő + 15.000.-Ft/fő repülőtéri illeték

Felár: egyágyas szoba: 15.900.-Ft/fő

Fakultatív program: folklór program a sóbányában vacsora: 5.000.-Ft/fő

Belépők (kb.): 3.000.-Ft/fő

Program:

1. nap: Indulás Budapest - Ferihegy 1 az esti órákban (21:20 óra), érkezés Marosvásárhelyre kb. 23:20 óra majd transzfer. Gyergyószentmiklóstra (kb. 2 óra). Vacsora és szállás.

2. nap: Reggeli után indulunk Csíksomlyóra, a búcsúba. Útközben tisztelgünk a „Mádéfalvi veszedelem” székely áldozatai előtt. Részt veszünk az ünnepi szentmisén, megtekintjük a kegytemplomot és a híres Szűz Mária kegyszobrát. A kirakodó vásár felvonultatja Székelyföld népművészetét, melyből csodás búcsúfiát választhatunk magunknak emlékül. Az egész napos gazdag program után késő délután meglátogatjuk a Csíkkarcfalvi erődtemplomot, ahonnan csodálatos kilátás nyílik a Csíki-medencére. Majd a Maros menti fenyves erdők aljában utazunk Marosfőre, a Maros forrásához. Vacsora és szállás Gyergyószentmiklóson. (kb. 130 km)

3. nap: Reggeli után kirándulás következik a Nagybagmász két természeti csodájához: a vadregényes Békás szoroshoz és a Gyilkos-tóhoz. (séta a szorosban). Ebéd a szálláshelyen, majd indulás a vadregényes Bucsinon keresztül Székelyudvarhelyre, Farkaslakára (tisztelgés Tamási Áron síremléke előtt), Korondra

(áfonyapálinka kóstolás, ismerkedés a székely fazekasság fortélyáival, vásárlási lehetőség). Este a parajdi rejtelmes sóbányában egy folklór programon vehetünk részt, ahol a székelyföld mélyében ismerkedhetünk a sóvidéki táncokkal, a székely konyhával és népszokásokkal. Szállás Gyergyószentmiklóson (kb. 250 km)

4. nap: Reggeli után Marosvásárhelyre utazunk (városnézés: Teleki Téka, Bolyai szobor, Kultúrpalota). Majd a szállás elfoglalása és szabadprogram. Vacsora és szállás Marosvásárhelyen.

5. nap: Kora reggeli transzfer a repülőtérre. Reggeli hidegcsomagban. Indulás Budapestre a reggeli órákban, érkezés kb. 07:00 órakor Ferihegy 1.

Utazásszervező:

Legendák Világa utazási iroda

1085 Budapest, József krt. 77-79.

Telefon: +36-1-328-0193, +36-1-328-0194

Fax: +36-1-318-8075

E-mail: info@legendakvilaga.hu

Honlap: www.legendakvilaga.hu

Engedélyszám: U-000797⁵⁶

3. melléklet

Zarándoklat Csíksomlyóra, május 24-28, Csíkszentdomokos

Indulás: Május 24-én reggel 6-órákor Budapest Szent Imre Plébániatemplom elől. A sződligeti Vasútállomásról 7-órákor indulunk tovább.

Útvonal: Budapest - Szolnok - Püspökladány - Ártánd/ Határátkelőhely - Nagyvárad - Királyhágó - Kolozsvár - Marosvásárhely - Parajd - Gyergyószentmiklós - Csíkszentdomokos.

Május 25. Péntek

Csíkszentdomokoson kerül megrendezésre "A mi hazánk a magyar nyelv" címmel egy konferencia, melynek szervezője Csíkszentdomokos polgármestere Bíró Ernő, tiszteletbeli elnöke Nemeskürthy István, elnök: Pomogáts Béla. Előadók többek között: Kötő József (Kolozsvár), Czirják Árpád (Kolozsvár) és még sokan mások. Részletes program a mellékelt lapon.

Május 26. Szombat

Csíksomlyói búcsún való részvétel. Csíkszentdomokosról gyalog is meg lehet tenni a 30 kilométeres távot, illetve autóbusszal is.

Ez egy egész napos program. A nap eseményeit helyben ismertetjük.

Május 27. Vasárnap

Pünkösöd napja. Reggel 9 órákor közös szentmise a csíkszentdomokosi templomban. Utána ebéd a vendéglátó családoknál.

Délután 16 30-tól vacsorával egybekötött táncház a vendégek számára, a helyi Kenderkóc táncegyüttes és hagyományörző csoport közreműködésével.

Belépő felnőtteknek 2.000 Ft, gyerekeknek 1.000 Ft.

⁵⁶ Vö. <http://www.szekelyszallas.net/content/view/663/1/lang.hu/> (2007-05-07)

Május 28. Hétfő

Reggel 7 órakor indulás vissza, Budapestre. 8-órától szentmisén veszünk részt a Csíkszeredai angyalos templomban. (Makovecz Imre és társai által tervezett templomban)

Érkezés Budapestre körülbelül 22-órákor.

Részvételi díj: 40.000 forint, amely tartalmazza az útiköltséget és 4 napra teljes ellátást. Egészségügyi és poggyászbiztosítást mindenki egyénileg köthet. Jelentkezni lehet a sekrestyében, Máthé Melinda hitoktatónál személyesen, vagy a +36-20-54116 79-es telefonszámon. E-mail cím:

mtlinda@freemail.hu

A mi hazánk a magyar nyelv - Konferencia
CSÍKSZENTDOMOKOS
2007. MÁJUS 25.

Tiszteletbeli elnök: Nemeskürthy István

Elnök: Pomogáts Béla

A rendezvény fővédnöke: Bunta Levente

A rendezvény községi irányítója: Bíró Ernő polgármester

A konferencia tematikája:

Témakör

A tanácskozás vezetője

1.

A magyar nyelv Dr. Péntek János Kolozsvár

2.

A magyar irodalom Lőrinc György Székelyudvarhely

3.

Média Sylveszter Lajos Sepsiszentgyörgy

4.

Hagyományörzés Kónya Ádám Sepsiszentgyörgy

5.

Történelmi tudat Fülöp Lajos Székelykeresztúr

6.

Oktatás nevelés Dr. Kötő József Kolozsvár

7.

Néptánc András Mihály Csíkszereda

8.

Dalkultúra Haáz Sándor Székelyudvarhely

9.

Hitélet Dr. Czirják Árpád Kolozsvár

10.

Civil szervezetek Jánosi Csaba Csíkszereda

11.

Természetvédelem Kisgyörgy Zoltán Sepsiszentgyörgy

12.

4. melléklet

Csíksomlyó búcsú, 2007 (4 nap, 3 éjszaka)

Mit jelent ma Csíksomlyó? Csíksomlyó a hit és a kultúra központja volt és maradt mind a mai napig. „CSÍKSOMLYÓ A SZÉKELYFÖLD RÓMÁJA”, olvashatjuk az útikönyvekben. Pünkösdkor elvisszük Önöket a gyönyörű legendák világába, a Kárpátok övezte történelmi színhelyekre, Erdélyországba.

Időpont: 2007.05.25-28., 2008.05.09-12.

Utazás: kényelmes autóbusszal és kisbusszal

Elhelyezés:

- Gyergyószentmiklóson a Hotel Maros *** 2 ágyas zuhanyozós/wc-s szobáiban, melyek telefontal, színes műholdas tévével, minibárral felszereltek; a hotel szolgáltatásai: étterem, bár, fitness terem, szauna, pezsgőfürdő, medence, masszázs, szolárium.

- Parajdon 2-3-4 ágyas szobákban gazdás vagy gazda nélküli vendégházaknál, ahol 2-3 szobához tartozik egy fürdőszoba/wc

Ellátás: félpanzió

Részvételi díj:

- autóbusszal Gyergyószentmiklós: 45.900.-Ft/fő

- autóbusszal Parajd: 35.900.-Ft/fő

- egyénileg Gyergyószentmiklós: 32.900.-Ft/fő (szállás és ellátás)

- egyénileg Parajd: 19.900.- Ft/fő (szállás és ellátás)

Fakultatív program: folklór program a sóbányában vacsorával: 5.000.-Ft/fő

Felár: egyágyas szoba: 12.900.-Ft/fő

Belépők (kb.): 3.000.-Ft/fő

Program:

1. nap: Indulás a reggeli órákban. Határátkelés Ártádon. Nagyváradon rövid séta, városnézés (Székesegyház, Püspöki Palota), majd a **Királyhágón** át **Bánffyhunyadra** érkezünk, ahol megtekintjük az egyedülálló fakazettás templomot. Ismerkedünk az egykori királyi várossal, **Kolozsvárral**. Vacsora és szállás **Gyergyószentmiklóson**. (kb.610 km)

2. nap: Reggeli után indulunk **Csíksomlyóra**, a búcsúba. Útközben tisztelgünk a „**Mádéfalvi veszedelem**” székely áldozatai előtt. Részt veszünk az ünnepi szentmisén, megtekintjük a kegytemplomot és a híres Szűz Mária kegyesobrárt. A kirakodó vásár felvonultatja Székelyföld népművészetét, melyből csodás búcsúfiát választhatunk magunknak emlékül. Az egész napos gazdag program után késő délután meglátogatjuk a **Csikkarcfalvi** erőtemplomot, ahonnan csodálatos kilátás nyílik a Csíki-medencére. Majd a Maros menti fenyves erdők aljában utazunk **Marosfőre**, a Maros forrásához. Vacsora és szállás Gyergyószentmiklóson. (kb. 130 km)

3. nap: Reggeli után kirándulás következik a **Nagyhagymás** két természeti csodájához: a vadregényes **Békás-szoroshoz** és a **Gyilkos-tóhoz**. (séta a szorosban). Ebéd a szálláshelyen, majd indulás a vadregényes Bucsinon keresztül **Székelyudvarhelyre**, **Farkaslakára** (tisztelgés Tamási Áron síremléke előtt), **Korondra** (áfonyapálinka kóstolás, ismerkedés a székely fazekesség fortélyyaival, vásárlási lehetőség). Este a **parajdi** rejtelmes sóbányában egy folklór programon vehetünk részt, ahol a székelyföld mélyében ismerkedhetünk a sóvidéki táncokkal, a székely konyhával és népszokásokkal. Szállás Gyergyószentmiklóson (kb. 250 km)

4. nap: Reggeli után **Marosvásárhelyre** utazunk (városnézés: Teleki Téka, Bolyai szobor, Kultúrpalota).

⁵⁷Vö. <http://www.szekelyszallas.net/content/view/705/1/lang.hu/> (2007-05-07)

Keresztülhaladva Kolozsváron, megállunk **Csucsán**, meglátogatjuk a Boncza kastélyt, ahol Ady Endre és Csinszka 2 évig élt. A kastélyt Octavian Goga vásárolta meg, őrizve a két költő örök barátságának emlékét. A Királyhágón áthaladva megcsodálhatjuk az elénk táruló gyönyörű tájat. Kisebb pihenőkkel, **Nagyváradon** keresztül a késő esti órákban érkezünk Budapestre. (kb. 610 km).

Utazásszervező:

Legendák Világa utazási iroda
1085 Budapest, József krt. 77-79.
Telefon: +36-1-328-0193, +36-1-328-0194
Fax: +36-1-318-8075
E-mail: info@legendakvilaga.hu
Honlap: www.legendakvilaga.hu
Engedélyszám: U-000797⁵⁸

5. melléklet

Csíksomlyó - Pünkösdi Ifjúsági Találkozó, 2006

Koncertek, előadások és szentségimádás van az idei Pünkösdi Ifjúsági Találkozó programján, amit a csíksomlyói Szent Péter és Pál plébániatemplomban, illetve annak templomkertjében tartanak szombaton a búcsú után. A találkozó kiemelkedő művészi élményét a budapesti Vox Hungarica kórus hangversenye biztosítja. A program egyik fontos momentuma a pogány korból átörökölt szokás, a hajnali énekes-imádságos napfelkelte-várás, amit az utóbbi években egyre nagyobb érdeklődés övez.

Az idei találkozó témája a megbocsátás.

Az idei találkozó témája a megbocsátás.
Jelmondata: **Fölkelek és Atyámhoz megyek**

A P R O G R A M

20.00: Árvácska-koncert
20.30: Előadás: Megbocsátás - tartja Czíkó László, a marosvásárhelyi kerület ifjúsági lelkésze
21.30: Vox Hungarica budapesti kórus koncertje

Szentségimádás különböző csoportok vezetésével:

20.00: Udvarhelyi kerület
20.30: Kolozs-dobokai kerület
23.00: Marosvásárhelyi kerület
23.30: Csíkszeredai Egyetemi Lelkészség (CSEL)

⁵⁸ Vö. <http://www.szekelyszallas.net/content/view/662/1/lang.hu/> (2007-05-07)

24.00: Kézdi-orbai kerület

00.30: Sepsi-barcasági kerület

01.00: Alcsíki kerület

01.30: Szeretetváros közösség

02.00: Kolozsvári Egyetemi Lelkészség (KEL)

02.30: Cserkészek

03.00: Gyertyás, énekes menet a Kis-Somlyó hegyéhez (vezetik a gyergyói kerület fiataljai)

05.00: Szentmise a Salvator kápolna előtt (igét hirdet Sajgó Balázs, a székelyudvarhelyi kerület ifjúsági lelkésze)

A szentségimádáshoz a dekorációt a Marosvásárhelyi Egyetemi Lelkészség vállalta.

(Forrás: ERMACISZA)

6. melléklet

Majnek Antal püspök beszéde Csíksomlyón

június 4. 16:34

„Szent Fiadat, Boldogasszony, kérd e népért!”

Csíksomlyó, 2006. pünkösdi búcsú

Mennyei Atyánk! Küldd el Szentlelkedet mindnyájunkra, hogy Szűz Mária és Szent Ferenc közbenjárására meghalljuk hozzánk szóló üzenetedet, és életre váltsuk a Te szép akaratodat! Ámen!

Főtisztelendő Érsek atya! Provinciális atya! Paptestvérek! Kedves zarándok testvéreim Krisztusban!

Ez az év több okból is különlegesen fontos a mi számunkra:

- Pápa urunk kér minket, hogy ebben az esztendőben bűnbánatban újítsuk meg életünket.
- A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia is imaévet hirdetett meg nemzetünk lelki megújulásáért.
- A ferences rend idén kezd készülni alapításának 800. évfordulójára, ami 2009-ben lesz.

Húsvét után pedig eltelt 7x7 nap. Ma, a pünkösdi ünnepe előtti vigilián várjuk mi is Jézus nagy ígését, a Szentlelket, aki minden megújulás kulcsa. Egyedül Ővele leszünk képesek Jézus szíve vágyát megvalósítani magunkban és közösségeinkben.

Aki csak azért jön ide, hogy nagy tömeget s valami érdekeset lásson vagy szenzációt halljon, talán teljesül a vágya, de lehet, hogy csalódnai fog. Aki viszont azért zarándokolt erre a szent helyre, hogy legkedvesebb mennyei pártfogójával, Máriával találkozzon és azt szeretné, hogy segítsen neki és vigye kérését Jézushoz – az nagy búcsús kegyelmeket fog kapni. Még inkább, aki szeretné megújítani hitéletét és elveszített boldogságát, békéjét újra megtalálni, az itt nagy segítségre lel – amennyiben hajlandó elveszíteni régi, elrontott életét és itt hagyni vétkeit.

A bűnbeesés óta tapasztalja az ember, milyen sok baj származik egy rossz döntésből. Gondoljunk csak az Ószövetség tragikus történeteire. Ezeket okulásunkra írták le Isten szent emberei. Az első Éva utódai sokféle bajt hoztak a világra. Azok az emberek, akik önzően csak a szemük és a testük kívánságait

keresték □ nemcsak magukat, de a velük kapcsolatban lévő embereket is mind veszedelembe sodorták. Az ilyenektől óva intenek a próféták! Hála Istennek, már az Ószövetség is mutat azonban bőven pozitív személyeket, akik már az Újszövetség nagy asszonyára, Szűz Máriára (a második Évára) s általa Jézusra, a megváltóra irányítják figyelmünket.

Például a hős Judit által az egész országot megszabadítja az Úr az ellenségtől. Még szebb példát mutat Eszter királynő, aki felhasználja minden képességét, csak hogy megmentse a népet. Először is alázatosan imádkozik, bűnbánatot tart. A gondviselő Istenre bízta magát „ úgy indul a királyhoz. Közbenjárása teljes sikerrel jár. Későbbi példa a fiatal Zsuzsanna, aki csaknem vértanúja lesz a tiszta életnek, de Isten nem engedi, hogy ellenségei győzzenek fölötte „ meghallgatja az ártatlan könyörgő imáját és szabadítót küld neki Dániel próféta személyében. Így, és sok hasonló esetben mutatta meg Isten, hogy azok, akik önzetlenül, az egész nép valódi érdekeit tartják szem előtt, akik az igazságért életük kockáztatásával is kiállnak, bizton érezhetik a Mennyei Atya támogatását.

Azután, amikor Isten elérkezettnek látta az időt, kiválasztott egy fiatal leányt, aki semmi látványosat, semmi különlegeset nem művelt egész életében, a rejtettségben kimondott igenje azonban örökre megváltoztatta a világ arculatát. Miért is bizonyult ő második Évának? Miért lett ő minden hívőnek, az Egyháznak anyja? Gábrriel angyal és szent Erzsébet válaszolnak először ezekre a kérdésekre. Mert kegyelemmel teljes és áldottabb minden asszonynál. S miben mutatkozott ez meg? Az eredeti bűnbe esett első ember után ő, a második Éva mondta ki először oly hitelesen a beleegyező választ Isten szép tervére: „Legyen nekem a Te Igéd szerint!“ Erre a mondatra várt a bűnbeesés óta az egész megváltásra szoruló világ. Ezzel kezdődik a világ újjáteremtése, hiszen ebben a pillanatban „az Ige testté lett“!

Itt mutatkozik meg a názáreti szűz nagysága, aki hatalmas akadályt gördített el az emberiség megváltásának útjából. Innentől érthető, miért hívták a történelem során oly sokszor segítségül a bajbajutott keresztények Máriát, akinek hite hegyeket mozdít. „Szent Fiadat Boldogasszony kérd e népért!“ – Mily sokszor imádkozta, énekelte ezt népünk a történelem során az egész Kárpát medencében s különösen ezen a kegyhelyen! És többször hamar meg is tapasztalta imáinak meghallgatását. Ilyen csodálatos mennyei segítséget tapasztalt meg éppen itt négyszáz éve az a székely nép, amely hitéért, szabadságáért imádkozott egész éjszaka a templomban, hogy kiesdje szűz Máriával Istennél a győzelmet s a békét. Az Úr azóta is mutatja, bizonyítja, hogy Ő hűséges hívő gyermekeihez, de elvárja, hogy hallgassunk az Ő Fiára, ahogy ezt még a Tábor hegyén kinyilatkoztatta. („Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!“ Mt 17,5)

Véletlen talán, hogy a kánai menyegzőn hasonlót hallunk?! Amikor az ünnepléshez szükséges bor elfogyott, a háziak Máriához fordulnak segélykérően. Vajon miért éppen hozzá? Talán ezek a rokonok is tapasztalták már, hogy Mária imái meghallgatásra találnak? Nézzük, mit tesz tehát ő ilyenkor? A Mindenhatóhoz fordul, gyermeki bizalommal. Az emberiség történelmében egyedi és különleges szituáció ez, hiszen egy édesanya fordul kedves fiához! De Mária itt is bizonyítja, hogy mily alázatos szolgálóleánya az Atyaistennek, hiszen az emberek panaszos kérését Fián keresztül küldi a Gondviselőhöz. „Tegyétek, amit mond!“

Istenem! Ma is szükségünk van a segítségre! Fogytán a borunk, az igazság bora! Európát s közte a magyar népet is sokféle ellenséges erő támadja. Az emberi közösségek alapsejtjeit, a családokat támadja leginkább e világ hazug és gyilkos szelleme. A házasság Isten által rendelt formája romlik, sokan felejtik el a szentség szép tartalmát és üdvös értelmét. Már a házasságkötéskor másképp fogalmazzák meg maguknak a házasság célját és javait. Nem gondolnak már örök hűségre, ezért nem is túrnek sokáig egymásnak, nem is akarnak megbocsátani és újrakezdeni. A letragikusabb, hogy közben a teremtő Isten ajándéka, az új ember, a gyermek sem kell! Oly sokszor csak tehernek tekintik, akitől szabadulni kell, bármibe is kerül! Se erkölcsi akadály, se Isten parancsa, se a kis ember élni akarása, néma sikolya nem számít. Még az utolsót, a lelkiismeret szavát is segít elnyomni a közvélemény, no meg a demokratikus állami törvényhozás... S újabban egyre több, magát haladónak nevező gazdag ország az öregektől, a szintén terhet jelentő betegektől is szabadulni akar az aktív eutanázia révén “ az ember Isten helyébe próbálja tenni magát, úrnak képzeli magát élet és halál felett.

Hála Istennek, azért sokan vannak, akik érzik a bajt és világosan látják ennek az ordítóan önző mentalitásnak a tragikus következményét: hogy megszűnik a házasság, szétesik a család s lassan elfogy a nemzet! Igaz, jönnek majd új népek, talán éppen úgy, mint a nagy római birodalom bukásakor “ a megvetett nomádok, kulturálatlanok, akik viszont szeretik a gyermeket, az új életet, hisznek valamely ősi értékben, s ezért megkapják a jövőt.

Vajon nekünk akkor már nincs esélyünk a megmaradásra? Szent István országára a további szétesés vár? Adjuk fel a reményt? Nem!! Jézus, Péter utódján keresztül választolt, amikor II. János Pál pápa

Magyarországon járt és nekünk is mondta, hogy „Ne féljete! ... Igyekeztek újra fölfedezni származásotok és egész történelmetek igazságát abban az evangéliumi szakaszban, amit most Szent István királyra is vonatkozathatunk: „a bölcs ember házát sziklára építette”. (vö. Mt 7,24) Az Úr Krisztus - mondta a pápa – az a szikla, amelyre maradandóan lehet építeni. Akkor állunk szilárdan ezen a sziklán, ha Krisztus által, Krisztusban és Krisztusra tekintve élünk.” Ha „azt akarjuk, hogy a nemzet épülete szilárdan fennmaradjon... meg kell szabadulni a lelki rabszolgaság különféle formáinak belső kötelékeitől. Igen. II. János Pál szavai tizenöt év után is időszerűek. Szükség van még korunkban a bátorság mellett tanulékonyásra és engedelmességre is, hogy hűségesek maradjunk az Egyházhhoz s annak fejéhez Krisztushoz.

A keresztény hit nagy kincs, és az evangélium arra szólít fel, hogy ennek mindent alá kell rendelni” (vö. Mt 13,44) A pápa, aki életében különleges módon is megtapasztalta mennyei édesanyjának a hathatós közbenjárását, biztat minket is: fedezzük fel Mária nagyságának titkát és kövessük őt a hitben! Akkor mi is megtapasztaljuk azt a kegyelmet, amit Szent Erzsébet így fogalmazott meg a vizitációkor: „Boldog, aki hitt annak beteljesedésében, amit az Úr mondott neki.” Hisszük, hogy Mária gondjába vett minket Szent. István följajnlása óta, mint nemzetet, és higgyünk abban is, hogy a hétköznapi életünk gondjait is szíven viseli, illetve továbbítja a Mindenhatóhoz.

„Szent Fiadat Boldogasszony kérd e népért!”

Ma sem kevesebb a szenvedés, mint volt régen. Mennyi az üldözött, a magányos, a testileg-lelkileg beteg ember! Hány embert gyötörnek családi gondok! Hányan szenvednek annak következményeitől, hogy a politika magyarként és katolikusként kisebbségi sorba taszította és tartja őket ma is! A megoldás mégsem annyira a politikában rejlik, mint inkább saját lelkünkben. Mert boldogságunk már itt e földön végső soron azon dől el, mennyire vagyunk egységben az Atya akaratával. Nem annyira a körülményeink, mint inkább Istennel és az emberekkel való kapcsolatunk határozzák meg a békességünket.

Árpád-házi Szent Erzsébetünk fiatalon megözvegyülve, mérhetetlen fájdalomában még a házából való elűzetést is elviseli, mert szerelmetes Jézusának hűségét érzi, és szívében teljes megbékéléssel tud fordulni ezután még a legszegényebb betegekhez.

Maximilián Kolbe atya a koncentrációs tábor éhségbunkerében is tudott olyan békességet sugározni, hogy sokakat még ott is megtérített.

A gyógyíthatatlan beteg, süket és vak Helen Keller azt írta, hogy éppen betegségében ismerte meg Isten jóságát.

Pio atya, bár ötven évig türelmesen viselte testében Jézus szenvedését, mégis – vagy éppen ezért (?) tudott oly sok hozzáforduló embernek segíteni, hathatós vigasztalást adni.

II. János Pál pápánkat vagy a nemrég elhunyt taizéi Roger testvért öregsége és testi gyengesége sem akadályozta meg abban, hogy fiatalok tízezrei meglássák bennük Isten derűjét.

Mária nagysága nem csak abban az egy, nagy igenjében rejlik, hanem a hosszú hétköznapiak során kimondott sok-sok kis igenjében is, amelyekkel minden körülmények között hűséges maradt Istenéhez. A hétfájdalmú szűz, aki annyit szenvedett, mégis boldognak mondja minden nemzedék.

Kérjük a dicsőséges Máriát, de figyeljünk közben a rejtett Máriára. Az asszonyra, aki nem neheztelt József-re, amiért nem sikerült neki szállást találnia élete nagy és nehéz napján, a szülés pillanatára. Az édesanyára, akiben nem volt harag, amiért egyetlen fia magára hagyta és elment, hogy megtalálja és teljesítse a hivatását. Nézzünk az anyára, aki nem sértődött meg, amikor fia azzal utasította el hívását, hogy “aki teljesíti Atyám akaratát, az nekem mind testvérem, nővérem és anyám”.

Figyeljünk az anyára, aki Fia bántalmazóinak és gyilkosainak hozzá hasonlóan megbocsátott. És igyekezzünk példát venni a nőről, akinél nem volt fontosabb asszony a világtörténelemben, aki azonban sohasem igyekezett azon, hogy saját fontosságát hangsúlyozza □ ellenkezőleg mindvégig a háttérben maradvva Fiára irányította az emberek figyelmét. Ezért is könyörgünk:

Szent Fiadat Boldogasszony kérd e népért! □

Bár szomorúan tapasztaljuk, hogy nemzetünk nagy bajban van, hittel nézünk föl és azzal a reménységgel gondolunk a jövőre, hogy Isten irgalma mindig ad lehetőséget a megújulásra. A megújulás pedig ott kezdődik, ha rendet teszünk magunkban, a saját kapcsolatainkban. Legelőször is Istennel való kapcsolatunkban azzal, hogy nem próbáljuk védeni a bűneinket, hanem magunk előtt is őszintén feltárjuk őket a Szentlélek segítségével, azután elfogadjuk az Ő bocsánatát, tudva, hogy már akkor szeretett minket, amikor még bűnösök voltunk.

A megújulás következő lépése, hogy feladjuk a védekezésünket, a mentetőzéseinket a kapcsolatainkban is, kezdve a legszorosabbakkal. Nem tehet a nemzet megújulásáért semmit az, aki képtelen engedni vélt igazából felesége vagy férje, anyja vagy menyje előtt. Bizony, a közvetlen környezetünkben a legnehezebb megélnünk az Úr főparancsát. Bizonyára sokan ismerik Salkaházi Sára nevét. (nagy örömünkre az idén lesz a boldoggá avatása!) A Szociális Testvérek Társaságának tagja gyakorlatilag egész életét mások szolgálatának szentelte. 1944 decemberében halt mártírhálált: az üldözött zsidók rejtegetéséért belelőtték a Dunába. (de Isten elfogadta életáldozatát) Ő mondta azt, hogy mindennemű szeretetszolgálatnál és szociális munkánál nehezebb dolog közösségben élni olyanokkal, akik talán nem rokonszenvesek nekünk, de a velük való érintkezés elől mégsem térhetünk ki.

Az egyéni és közösségi megújulás nem lehetséges tehát anélkül, hogy a fontos kapcsolatainkat ne rendeznénk. Ezt nem lehet kikerülni, nem lehet átlépni. Ott kell szentté lennünk, ahová Isten helyezte minket. Nem csak a templomban, nem csak a zarándoklaton találhatjuk meg Istent, hanem nagyon is valóságosan jelen van otthon, a munkahelyen a másik emberben, abban, aki talán nem rokonszenves nekem, aki talán életem nagy keresztjét jelenti. Akkor vagyok Jézus követője, ha olyan szeretettel hordozom ezt a számomra nehéz embert, mint amilyen szeretettel hordozta Jézus a keresztjét. Nincs más útja az üdvösségnek!

Igen, ez az út keresztút, és mi gyengék vagyunk hozzá. Nem is tudnánk végigmenni rajta máshogy, mint annak a Léleknek a segítségével, akit viszont megad, mindig megad a Mennyei Atya mindazoknak, akik kérik tőle. "Ha tehát ti, bár gonoszak vagytok, tudtok jót adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább adja mennyei Atyátok a Szentlelket azoknak, akik kérik tőle." (Lk 11,13)

Ebben a csodálatos ígéretben nagy lehetőségek rejlenek □ ne felejtünk el mindennap imádkozni a Szentlélekért kéri Szent Ferenc □ ma, holnap pedig különösen kérjük érte az Atyát! Tudjuk, hogy az Isten Lelke nélkül semmi jóra sem vagyunk képesek, nélküle nem vehet pozitív fordulatot életünk!

Sokan nagy áldozatot hoztak, hogy eljöhessenek erre a zarándoklatra. Mindenkinek lett volna más dolga, fontos teendője. Mégis úgy döntöttek, hogy itt a helyük. Amikor a loretoi litániában Máriát szólítjuk, háromszor is edényt mondunk: „lelki edény, tiszteletes edény, ájtatosság jeles edénye”. Mindannyiszor, amikor lemondunk valamiről az Úrért és Órá figyelünk, edényt készítünk mi is az Ő kegyelme számára. Ő mindig adná, sőt, öntené belénk a kegyelmét, de ha nincs edényünk, mert nem készülünk a fogadására, nem lehet a miénk. Készítsünk helyet a szívünkben az Úr számára! A kegyelem, amit nekünk akar ajándékozni, valójában Ő maga. Minél kevesebbet tartunk meg magunknak önmagunkból, annál inkább Ő tölt be minket. Nem lehet, hogy ez ne látszódjon meg rajtunk. A megújulás, az átalakulás útja ez. Nem lehet más. Csak a Krisztussal eltöltött, a krisztusivá váló emberek változtathatják meg a világot □ maguk körül és globálisan is.

Kérjük ma közösen a Szentlélek kiáradását népünkre, családjainkra, önmagunkra. Ahol csak ketten vagy hárman összegyűlnek az Úr nevében, Ő jelen van. Itt, ahol ennyien kérjük az Urat a Szentlélekért, biztosak lehetünk abban, hogy nem adja szűkmarkúan, hanem inkább túlcserélő mértékben azoknak, akik engedelmeskednek neki. (vö. ApCsel 5,32)

Imádkozzunk!

Szentlélek Úristen, kit az Úr Egyházának megígért és pünkösdi napján kegyelmesen elküldött: légy a mi lelkünknek is állandó kedves vendége! Őrizd meg és gyarapítsd bennünk a te megszentelő kegyelmedet, s gyűjtsd lángra szívünkben a szunnyadó isteni erényeket! Ékesíts fel minket, a te templomaidat, hét ajándékkal, s engedd, hogy a te szellemed belőlünk embertársainkra is kiáradjon, hogy imádság, jó példa és apostolkodás által veled együtt hathatósan építsük Jézus Krisztus Szívének országát! A mi Urunk, Jézus Krisztus által, aki veled s az Atyával együtt él és uralkodik, mindörökkön örökké.

Ámen!

Magyar Kurír

2006. június 4

8. melléklet

Egy másik prédikáció, egy csikszeredai esperes-plébánostól

Dátum: Fri, 2 Jun 2006 13:29:24 +0300

Feladó: "Darvas Kozma József" <plebcsik@hr.astral.ro>

Válaszcím: csipkebokor@yahoogroups.com

Címzett: csipkebokor@yahoogroups.com

Tárgy: [csipkebokor] Csíksomlyói Segítő Szűz

Nagyasszonyunk Mária

Világszerte a hívő magyarok pünkösdszombatján a csíksomlyói búcsúra gondolnak, és lelkileg - még ha a Duna tv-én keresztül is - igyekeznek kapcsolatba kerülni a búcsús hívekkel. Ilyenkor mindenki felsóhajt, milyen jó kereszténynek és magyarnak lenni! Mária búcsú van. Az üdvösségrendjében mindannyiunk édesanyját köszöntjük. Őt a teljes Szentháromság választotta ki. Ezt zengjük a Boldogasszony anyánk c. énekben: „Oh, Atyaistennek kedves szép leánya, Jézus Krisztus anyja, Szentlélek mátkája. Nyisd fel az egeket sok kiáltásunkra, anyai palástod fordítsd oltalmunkra!” Isten tette Máriát az üdvösség eszközévé. Őt köszönti Gábor angyal, Erzsébet, majd az Egyház. Bennünket Ő képviselt az angyali üdvözléskor, a kereszt alatt és Pünkösöd napján. Mária az üdvösség eszköze, akár az Anyaszentegyház. Mária a kegyelemben megújult ember, a Szentlélek hárfája, aki az üdvösség melódiáját közvetíti a világ felé. Ezért minden nép magáénak tartja. Elsőként Szent Királyunk végrendeletben ajánlotta országát, népét, koronáját és lelkét a Szűzanyának, mert jobbra lehet-e bízni, mint akire Fiát a mennyei Atya bízta. Azóta töretlenül Nagyasszonyunknak hívjuk és tiszteljük. Csíksomlyón a Mária tiszteletnek és a Pünkösdszombati zarándoklatnak az 1567-es Tolvajos-tetői győzelem adott nagy lendületet. A Segítő Máriához jövünk hálát adni, lelket és segítséget kérni a küzdő erőhöz. Ennek fontosságát emelte ki 1946-ban Istenszolgája Mindszenty bíboros úr: „nem érdemelne jövőt olyan nemzet, amely múltját elrúgná magától, azt csak ócsárolni vagy csak felejteni is tudná. Ha a székelyektől elvonnók Csíksomlyót és a családi érzések tiszteletét, mi maradna számukra az örvény mélységeiben?”

A Szentlélek működésének jele, hogy elszakadt testvéreink egyre fokozottabb érdeklődéssel és tisztelettel fordulnak Jézus Krisztus édesanyja felé. A somlyói búcsúra, nem vezényszóra és pártpénzzel jönnek a zarándoklatok, hanem lelki indítatásból. Háromszázezer ember óriási áldozatot hoz a két óras szentmiséért, mert ez megmaradásunk záloga. Ebben az Egyház-élményben jelen van a hely szentsége; a személy -, a család -, a nemzet szeretete; a jövőépítés reménye és a keresztény összetartozás hite. Szűzanyánk áldj meg bennünket, hogy kösziklára együtt építsünk országot és életet, hogy minden vihart rendületlenül álljunk, Krisztus, a mi Urunk által.

Csíkszereda, 2006.

Pünkösdjén Darvas-Kozma József

Könyvészet

Szakkönyvek

1. Ó-és Újszövetségi szentírás a Neovulgata alapján, Szent Jeromos Bibliatársulat, Budapest 1997.
2. IPOLYVÖLGYI NÉMETH J. Krizosztom: *Búcsújárók könyve*, Novitas b. Kft. Balassagyarmat, 1991.
3. VERES Valér, Az erdélyi magyarok nemzeti identitása a társadalmi és az etnikai struktúra összefüggésrendszerében(2000), Erdélyi Társadalom, 3. évfolyam, 1. szám 2005. január.
4. FRIGY Szabolcs- KONCSAG Előd- MAZUREK Janka, „*Kell egy hét együttlét!*”, VIII. ETDK, Kolozsvár 2005

5. TOMKA Miklós. *Magyar katolicizmus*, Budapest 1991.
6. GEREKEN Ferenc, *Identitás, kultúra, kisebbség*, h.n. 1999.
7. GEREKEN Ferenc – TOMKA Miklós, *Vallásosság és nemzettudat*, Bp. 2000.
8. TOMKA Miklós, *A legvallásosabb ország? Vallásosság Szatmárban, Erdélyben, Romániában*, Budapest – Piliscsaba 2005.
9. VERES Valér, *Nemzeti identitás Erdélyben – szociológiai olvasatban*, Akadémiai kiadó, Budapest 2005.
10. GULYÁS László (szerk.), *Csíksomlyói pünkösdi búcsú 2003*, A Csíksomlyói Ferences Testvérek kiadványa, h.n. 2003.
11. GYÖRGYPÁL Enikő-Ilona, *Kínálat és kereslet a Gyulafehérvári Főegyházmegye ifjúságpasztorációs piacán*, IX. Erdélyi Tudományos Diákköri konferencia, Kolozsvár 2006.
12. SÓS Judit- FARKAS Zoltán, *Erdély útikönyv*, JEL-KÉP kiadó, Budapest 2002.

Cikkek, Folyóiratok

1. P. MÁRK József OFM, *Csíksomlyó, a kegyhely*, in: SZATMÁRI László szerk., Csíkszereda város évkönyve 2003, Polgármesteri hivatal Csíkszereda Kiadóhivatala.
2. TAKÁCS Éva, *A csíksomlyói búcsú üzenete: Mária oltalmában Krisztust követni*, in: Hargita Népe, 2003.július 9., XV. évfolyam 129. szám.
3. TÚROS Endre, *Mozaikkocka a csíksomlyói búcsúról*, in TÚROS Endre szerk., *Változásba? Elemzések a romániai magyar társadalomról*, Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 1995.
4. SZÉKELY Judith, *Hagyományos élő adás*, in: Hargita Népe 2006. június 5. XVIII. Évf. 127. sz.
5. *Képes beszámoló a csíksomlyói búcsúról Sánta Balázs fotóival* in: Képmás magazin, III. évf. 2002/6-7.
6. TAKÁCS Éva, *Nemzeti zarándoklat Csíksomlyón*, in: Hargita Népe 2006. június 5. XVIII. Évf. 127. sz.
7. P. TAKÁCS Gábor: *Ezer Székely Leány Nap Csíksomlyón 1931. június 7.-én* in: SZATMÁRI László szerk., Csíkszereda város évkönyve 2003, Polgármesteri hivatal Csíkszereda Kiadóhivatala.

8. Hargita Népe, 2005. július 4. XVII. évfolyam 153. szám.
9. KOZÁN István, *Autonómia-fórum a csíksomlyói nyeregben*, in: Hargita Népe XVIII. Évf. 151.sz. 2006. Júl. 3.
10. ANTAL Ildikó, *Profetikus kezdeményezés – zajlik a CSIT*, in: Hargita Népe, 2006. augusztus 25., XVIII. évfolyam 197. szám.
11. ANTAL Ildikó, *Ma kezdődik a CSIT*, in: Hargita Népe, 2006. augusztus 23. XVIII. évfolyam 195. szám.
12. Vasárnap katolikus hetilap, 2006. augusztus 13. XVI. Évfolyam, 36. szám.
13. SARÁNY István, *Magyarul is köszöntő román püspökök*, in: Hargita Népe, 2006. augusztus 28. XVIII. évfolyam 199. szám.
14. Vasárnap katolikus hetilap, 2006. augusztus 13. XVI. Évfolyam, 33. szám.
15. FARMATI Anna SSS, *A remény mellett döntöttünk*, Vasárnap, 2006. szept. 17., XVI. Évfolyam, 38. szám.
16. TAKÁCS Éva, *Nemzeti zarándoklat Csíksomlyón*, in: Hargita Népe 2006. június 5. XVIII. Évf. 127. sz.

Internetes források

1. http://erdelyitarsadalom.adatbank.transindex.ro/pdfdok/et5_2k5_1_tanulmany_1_4.pdf
2. http://erdelyitarsadalom.adatbank.transindex.ro/pdfdok/et5_2k5_1_tanulmany_1_4.pdf
3. www.csiksomlyo.ro
4. <http://bucsujaras.hu/csiksomlyo/index.html>
5. A csíksomlyói passió hivatalos honlapja: <http://erdely.ma/passio/>
6. <http://www.hhrf.org/gyrke/feriza.html>
7. www.zarandoklat.blogol.hu .
8. <http://www.szekelyszallas.net/content/view/662/1/lang.hu/>
9. <http://www.szekelyszallas.net/content/view/663/1/lang.hu/>
10. http://naput.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=623&Itemid=29
és <http://bucsujaras.hu/>

11. FEJES Ildikó, *Újrainduló KALOT-mozgalom*, in: Korunk, 2004 február és
<http://www.korunk.org/oldal.php?ev=2004&honap=2&cikk=530>